

Pod Sněžkou

PECKÝ ZPRAVODAJ

Vydává město Pec pod Sněžkou

Čtvrtletník

Ročník 9, číslo 3

Zdarma

Suché i na vodu hojné roky Pec pod Sněžkou už zná

Vodu a její nedostatek řeší už několikátým rokem celá země. Někde nesmějí napouštět bazény, jinde voda mizí i ze studní. Ani Peci pod Sněžkou a okolí se toto téma nevyhnulo. Loni v létě přišli o vodu na Hrnčířských boudách i na Růžohorkách. Jak je na tom zbytek města a co je v plánu?

Suchá léta nejsou v Peci ničím novým. Ostatně o prvním vodovodu se tu v roce 1909 začalo uvažovat právě kvůli nedostatku vody na Pláních. V Dixově kronice je stavba vyčíslena na 115 tisíc tehdejších korun. To byla cena velkého kostela, jako je v Horním Maršově. Vodovod, který přiváděl vodu ze Zeleného potoku, byl hotov v prosinci 1912. Ve 30. letech 20. století se začala jímat voda z prameniště na Jeleních loukách a pro Velkou Úpu vznikl zdroj v prameništi na Portáškách. Dlouholetý šéf pecké pobočky společnosti Vodovody a kanalizace Trutnov, a.s. (VAK) Ing. Stanislav Šalanda vzpomíná, že když v roce 2001 čistili jímání na Jelenkách a zkapacitňovali tento zdroj, našli na místě staré dřevěné potrubí právě ze 30. let 20. století.

Staré vodovodní stavby zmiňuje i Šourkova kronika a také ve spojitosti s velmi suchými roky. Šlo o léta 1947 a 1948 a zejména prosinec roku 1959, kdy podle kroniky zaniklo, alespoň na čas, mnoho pramenů dodávajících vodu do jednotlivých budov. Než se některé chalupy napojily na vodovod, bylo běžné, že voda protékala buď přímo chalupou, nebo mlíčníci – místností či menší stavbou, kde se chladilo mléko. Vodu do stavení přiváděli chalupáři z mokřadů, potůčků i rašelinišť.

Do loňska využívali mokřad jako zdroj vody i na Hrnčířských boudách. Napoje-

ná na něj byla stará škola z roku 1860, kde nyní žijí Kovářikovi a Burianovi, i dům hned vedle nich. „Dvě stě let stará studna po Němcích loni vyschla. Nezbylo nám nic jiného než udělat 70 metrů hluboký vrt, a ještěže jsme to udělali, protože letos bychom o vodu přišli znovu,“ říká Přemysl Kovářik. To na Růžové hoře loni musely vypomáhat cisterny, letos s vodou ze svých zdrojů vydrželi celé léto.

I v té nejbližší historii lze najít roky, ve kterých také na místních pramenech bylo znát, že je sucho. „V roce 2003 jsme snížením výkonu pocítili na zdroji z Jeleních luk. Nízká hladina byla i v řece Úpě, která je třetím zdrojem vody v Peci. Prameniště Portášky to léto ale drželo. Na druhou stranu jsme loni zaznamenali pokles zase u zdroje na Portáškách, ale pramen na Jeleních loukách držel. Jako by se ty zdroje chtěly vystřídat,“ dodává Stanislav Šalanda.

V kopcovitém terénu Krkonoš je složité dostat vodu tam, kde je potřeba. V Peci máme štěstí, že prameniště vody jsou převážně na kopci. „Voda z Jeleních luk klesá 50 výškových metrů do peckého vodojemu na Velké pláni. Ten má objem 3 000 kubíků, což je kapacita, která by bez potíží pokryla i spotřebu většího města, než je Pec.“ Právě kvůli strategické poloze nad vodojemem jsou Jelení louky hlavním vodním zdrojem města. „Jímání jsme v roce 2001 opravili

Pec pod tlakem

Členitý terén města byl důvodem, proč tu vodovodní trubky ještě nedávno zažívaly pořádný tlak. Běžně se v městských řadech udržuje 0,25 až 0,6 MPa, v Peci u čističky odpadních vod byl ale jednu dobu tlak až 1,1 MPa – to, aby bylo možné vodu „dotlačit“ i do kopců. Nakonec VAK dostavbou části vodovodní sítě a nasazením redukčních stanic dokázal tlak ve vodovodním řadu snížit.

a přidali ještě jeden zárez. Tím se posílil zdroj z 1,5 na 2,5 litru za vteřinu. Přišel jsem s nápadem připojit vedle prameniště ještě jímání z potoka. Loni se to podařilo zrealizovat a průměr se zvedl na 6 litrů za vteřinu,“ říká pan Šalanda. Projekt zkapacitnění teď čeká ještě druhá fáze, kterou je výměna 80 let starého potrubí z Jeleních luk k vodojemu VAKu. „Je užší, než by bylo nyní třeba. Pokud by bylo širší, mohli bychom čerpat klidně 10 litrů za vteřinu, a to by stačilo natolik, že by nebylo třeba využívat zdroj z řeky Úpy vlastně vůbec nebo jen ve vyšších špičkách odběru vody.“

Ted' se voda z řeky odebírá jen omezeně, například občas v zimě. Nevýhodou tohoto zdroje je, že se musí do vodojemu tlačit do kopce, což je finančně náročné. „Samozřejmě je dobře, že máme tuto pojistku v podobě řeky, ale jsem raději, když využíváme prameniště, ze kterých voda stéká z kopce

a je méně náročná na úpravu.“ I ve Velké Úpě na Portáškách klesá voda z prameniště do vodojemu a odtud pak ke svým odběratelům. „Zdroj na Portáškách často nedokáže pokrýt spotřebu ve Velké Úpě. I proto je systém Pece a Velké Úpy od roku 1994 propojený a z velkého vodojemu se v případě potřeby doplňuje ten úpský.“

A pak je tu ještě čtvrtý zdroj – Liščí hora. Staré německé rezervoáry jsou vidět v trávě kousek od cesty od Lyžařské boudy na vrchol hory. Ze jimi voda stále protéká je slyšet i v těch nejsušších dnech. Z tohoto zdroje je zásobován „vodovod ROH“, který se v 80. letech stavěl pro zásobování velkých rekreačních objektů na hřebenech – od Lučin až po Zahrádky. „Nad Lyžařskou boudou je prameniště a také 3 vrty. Na pokrytí dosavadních potřeb velkých bud, jako je Pražská, Husovka nebo Svornost, prozatím stačí pouze prameniště. Vrty tak slouží jako rezerva.“

Na to, že dosavadní potřeby nejsou konečné, se nyní VAK Trutnov a s ním i město Pec jako druhý největší akcionář VAKu připravují. „Větších objektů, které prozatím nejsou napojené na vodovod, je na Zahrádkách a Vysokém svahu dost. A nejde jen o pitnou vodu, ale hlavně o kanalizaci, která tu také chybí,“ vysvětluje starosta Alan Tomášek. Řešením nárůstu požadavků na dodávky vody je projekt vodojemu, který VAK připravuje. Stát by měl mezi Husovou a Lidickou boudou. Jeho výstavba, včetně rozšíření vodovodu v této lokalitě, vyjde na desítky milionů korun a investorem bude VAK Trutnov. „Kdyby teď došlo k nějaké poruše na vodovodu z Liščí hory, nemáme

napojené chalupy jak zásobovat. Vodojem bude rezerva a také místo, kde budeme moci vodu dezinfikovat. O termínu realizace zatím jasno není, pracujeme na přípravě podkladů,“ dodává pan Šalanda.

Co když chci domů vodovod?

Zhruba dvě třetiny domů v Peci a ve Velké Úpě jsou napojeny na vodovod i na kanalizaci. Pokud by se zbývající objekty chtěly připojit na vodovodní soustavu, je třeba kontaktovat VAK Trutnov. Ten má přehled o tom, kde je nejbližší přípojné místo a zda je to technicky vůbec možné. „Někdy, pokud je daný dům na kopci, je třeba na trase zřídit přečerpávací stanici, která vytlačí vodu do kopce a udrží potřebný tlak,“ vypočítává Ing. Stanislav Šalanda z peckého VAKu. Pokud se chce připojit jediný dům, jdou náklady za majitelem objektu. Z pohledu zákona jde v takovém případě o vodovodní přípojku, což je běžná stavba, která vyžaduje stavební povolení. Veškeré papírování je na majiteli daného domu.

V případě, že se chce k vodovodu připojit víc majitelů domů v jedné lokalitě, jde o vodovodní řad. Pokud je pro VAK realizace ekonomicky i technicky možná, pak celou věc zajišťuje VAK, a to včetně stavebního povolení. Majitelé domů se stávají spolinvestory a finančně se na nákladech podílí. „Město ze zákona nemá povinnost napojovat jednotlivé objekty na vodu či kanalizaci. Samozřejmě ale poskytuje občanům maximální součinnost v případě, že o napojení projeví zájem,“ říká tajemník MěÚ Michal Berger. Město přesto v budování infrastruktury pokračuje. Ve Velké Úpě chystá odkanalizování v úseku od Atlasu až k Barrandovu a napojení vodovodu v této části. Druhým velkým projektem v tomto směru je příprava výstavby vodojemu mezi Husovou a Lidickou boudou. ❀

Dopravní terminál

V srpnu byly dokončeny zemní práce na stavbě dopravního terminálu u benzínové stanice v Peci pod Sněžkou. Nyní už by stavba měla jen růst, jak budou stavbaři budovat další patra. Vedení města předpokládá dokončení hrubé stavby hlavní části budovy do konce roku a otevření terminálu na podzim příštího roku. Terminál s kapacitou zhruba 450 aut by měli využívat zejména jednodenní hosté, kteří jinak parkují podél cesty z Pece do Velké Úpy. ❀

ŽIVOTNÍ JUBILEA

Září

Marcela Havelková, Eva Zmatlíková,
Mgr. Blanka Sochorová, Olga Vamberová,
Soňa Helclová

Říjen

Hana Brátová, Josef Teichman,
Zdeněk Kuliš, Otto Brixl, Jiří Škarnitzel,
Jaroslav Cimburek, Jiří Cupal

Listopad

František Podolník, Ing. Jan Hančil,
Helmut Hofer ml., Miloslava Brožová

Prosinec

Alena Hronová, Luciana Žaláková

Gratulujeme!

Uklidme Sněžku i pod Sněžkou

Sběr odpadků je letos vedle nedostatku vody a kúrovcové kalamity jedním z hlavních témat, kterými žijí nejen Krkonoše, ale celé Česko. Dokonce i Krakonoš se ukázal v médiích a pohrozil uzavřením národního parku. Rozhodli jsme se opět přiložit ruku k dílu a pár těch krkonošských odpadkůšů pochytat.

Tuto úklidovou iniciativu na jaře odstartovalo Sdružení cestovního ruchu a propagace a první akce se i přes počáteční zaskočení velkým zájmem povedla. Více než 50 účastníků sesbírало okolo 100 kg odpadků na 3 trasách, z nichž dvě vedly přímo ze Sněžky. Další úklid máme naplánovaný na víkend 4. – 6. 10. Zapojíte se?

Program začne promítáním dokumentárních filmů v Music clubu Klondike. V sobotu se setkáme se všemi účastníky úklidu v podloubí před restaurací Craft, kde si rozdělíme úklidové pomůcky a vyrazíme ve skupinkách na celkem 6 úklidových tras. Nemusíte se nikde předem registrovat, stačí v sobotu přijít. Předem děkujeme každému, kdo přijde přiložit ruku k dílu. ❀

Novodobý četník Karel Kouba

V České republice byste lidi jako on napočítali na prstech jedné ruky. Policistů, kteří by sloužili u Policie ČR rovných 40 let, je v zemi asi jen 150. Těch, kteří by ty roky odsloužili na jednom místě, navíc v místě svého bydliště, jako Karel Kouba, je ale naprosté minimum.

Prarodiče Karla Kouby přišli do Pece, respektive do Velké Úpy, v rámci poválečného osídlování a rodina tu už zůstala. On sám se původně učil ve Vrchlabí autokarosářem. Představa, že stráví život někde v továrně, se mu ale nelíbila. „Chtěl jsem být v Peci. Tohle místo mi přirostlo k srdci. Policisté měli navíc kratší vojnu, a tak jsem na policejní nábor kývl. Odsloužil jsem povinný rok v Praze a pak už nastoupil tady,“ říká Karel Kouba.

Představa Karla Kouby o tom, jak by měl vypadat správný policista na malém místě, je jasná. „Důležitý je každodenní kontakt s lidmi, je potřeba je znát a vycházet s nimi. Zrovna v Peci je ale potřeba znát i místa a vědět, kde je která chalupa a kudy vede která cesta,“ dodává Kouba.

Podle jeho kolegů, ale taky podle řady lidí z Pece, se Karlu Koubovi dařilo tyhle ideály naplnit. „Díky tomu, že místní obyvatelé znal a věděl, jak se která chalupa jmenovala před lety, a kdo ji vlastnil nebo provozoval, dokázal vždy komukoliv poradit,“ říká policejní kolegyně Lenka Ondráčková.

Jeden příklad za všechny. „Obyvatelé Velké Úpy nám oznámili, že viděli u chaty Marienka osobu se zbraní. V té době však na dané chalupě neměl nikdo být. Policejní hlídka na místě opravdu zjistila muže, který si chatu patrně tipoval,“ vypráví Karel Kouba.

ba. Když muž uviděl policisty, začal utíkat do stráně a lesa nad chatou. Část hlídky běžela za pachatelem. Karel Kouba ne. Vyhodnotil směr útěku pachatele, sedl do auta a danou oblast objel po silnicích a lesních cestách. Na dotyčného si zkrátka počkal na předem vytipovaném místě. Pachatel měl u sebe plynovou pistoli. Vyřešeno za pár minut jen díky dokonalé místní znalosti.“

A další zážitek. Když byla na Enzianu ukradena tržba, volala obsluha Karla Kouby. Obsluha popsala podezřelé osoby. „Věděl jsem, že v tu danou dobu pracují nějakí kopáči na pokládce kabelů a protože nikdo další neznámý přes město tou dobou nešel, byla cesta do stavebních buněk pod Zeleňým potokem první volbou,“ vypráví Karel Kouba. Peněženku i s penězi měl majitel zpátky do hodiny.

Třetí historka sice asi není úplně podle policejních předpisů, ale taky charakterizuje vysloužilého policistu. V Peci se za dávných dob konala ochutnávka vín a následující ráno bylo pár lamp podél silnice v centru pobořených. „Karel přišel a zeptal se jen, co ty lampy? Na nic jiného se nevyptával. Říkám mu: „Karle, ty lampy budou opravené.“ Vzpomíná jeden z pamětníků. Ti, kteří lampy večer poškodili, je nechali opravit. A nic se tehdy nevyšetřovalo. Účel byl splněn, a škoda napravena.

„Tam, kde by jiný sepisoval stohy papírů, dokázal Karel v klidu a často i s nadhledem, ale hlavně způsobem sobě vlastním, řešit a vyřešit ke spokojenosti všech složitosti každodenní služby. Jsem velmi ráda, že jsem i já ve svých policejních začátcích měla Karla Koubu jako svého mentora,“ dodává ještě Lenka Ondráčková.

Policejní práce se za těch 40 let hodně změnila. Pan Kouba vzpomíná, že dřív

byl policista víc mezi lidmi a taky se všude chodilo pěšky. Ostatně obejít chalupy po hřebenech hor a zkontrolovat, kdo tam pracuje a co se tam děje, promluvit s místními, to byla pěkná túra. Postupně ale přibývalo papírování, a to Karla Koubu tolik nebavilo. „Vadí mi, že teď na policejní práci v terénu – tedy být mezi lidmi, všimát si, mluvit s lidmi – není tolik času, co dřív,“ vypočítává Karel Kouba to, co se změnilo.

V Peci pod Sněžkou za 40 let práce postupně zaučoval téměř všechny, kteří tu dnes nebo na jiných útvarech policie slouží. Při vyšetřování se na něj obraceli a stále ještě obrací kolegové z okresu, kraje, ale i ze složek s celorepublikovou působností. Mezi jeho „žáky“ a mladší kolegy patří i současný policejní prezident – brigádní generál Mgr. Jan Švejdar. Letos se spolu setkali v Praze. Jan Švejdar mu na Policejním prezidiu předal ocenění za 40 let služby. Zdá se, že není nic lepšího, než uzavřít svou kariéru tím, že vám žák podá ruku a poděkuje za to, co jste za posledních 40 let dělal pro policii a společnost. ❀

Hasiči Velká Úpa - Pec pod Sněžkou

Dvakrát za léto museli pečtí hasiči zasahovat na místech, kam nemohli dojet s cisternou, a tedy dostatečnou zásobou vody. 4. 7. šlo o požár stromu na Světlé hoře a doutnající prostor velký 2 x 2 metry. Zhruba stejně velký prostor s borůvkým hořel 29. 7. na Horní Malé Úpě. Hasiči tak museli vzít vodu do hasicích vaků a dojet zhruba kilometrový úsek pěšky. Obě doutnající místa museli po uhašení také obkopat. S finálním dohašením pomáhali hasiči dalších jednotek z okolí. Na Světlé hoře sestavili 440 metrů dlouhé hadicové vedení. Na Horní Malé Úpě vozili vodu od cisterny na čtyřkolce.

Dvakrát (26. 7. a 29. 7.) zasahovali hasiči z Pece proti vosám. Během tří dnů se hmyz opakovaně objevil na stejném místě na stromě v Peci pod Sněžkou blízko Hospody na Peci. Hasiči nakonec rozhodli o tom, že s odstraněním hnízda počkají do večera, kdy bude aktivita hmyzu menší. K jejich likvidaci pak stačil žebřík a vysavač na hmyz.

6. 7. se na cestě v Obřím dole opakoval obrázek z roku 2015, kdy na pěší cestě uvízlo v příkopu osobní auto. Tentokrát řidič nedorazil tak daleko jako ten před čtyřmi lety. Vozidlo skončilo zhruba 200 metrů za kapličkou v Obřím dole. K vyproštění hasiči použili naviják na voze Mazda a směrovou kladku.

Vzpomínáme

V měsíci srpnu zemřel za tragických okolností Jiří Karlík, který po sobě v našem městě zanechal významnou stopu. Do Pece přišel v roce 1989 z Úpice a začal pracovat jako údržbář na ozdravovně. Poté byl dlouholetým vedoucím provozu lyžařského areálu SkiPec a.s. a aktivně se podílel na rekonstrukci a následném provozu lanovky na Sněžku. Vybudoval bobovou dráhu, která se postupně rozrostla v Relaxpark se skluzavkami, s trampolínami a dalšími herními prvky pro rodiny s dětmi. Toto místo se postupně stalo významnou turistickou atrakcí v Peci pod Sněžkou. Především to byl ale velký srdcař a fajn chlap, co měl rád život. Snad jsi, Jirko, stihl zažít všechno, co jsi chtěl... R.I.P.

Škola začíná, brzy i s novou zahradou

Ráda bych opět přispěla pár řádky z naší školy. Neustále se snažíme společně zkvalitňovat výuku a vytvářet podnětné prostředí školy pro naše žáky.

V letní přípravě se paní učitelky vzdělávaly a opět náš koncept školy můžeme zpestřit novými výukovými metodami.

V tomto školním roce jsme uvítali novou paní učitelku Simonu Šrytrovou, která vystudovala učitelství pro 1. stupeň na Technické univerzitě v Liberci a ujala se třídnictví 2. třídy. Ve družině má skvěle připravený koncept paní učitelka Renáta Vrkoslavová, což je také změna oproti minulému školnímu roku. Náš tým je také obohacen o asistenta pedagoga v MŠ i v ZŠ, který je hrazen z dotačního projektu Šablony II.

Současně probíhá ve škole rekonstrukce zahrady, která bude plná nových herních prvků z přírodního materiálu. V interiéru školy paní učitelky znovu vytvořily nové dekorace a spoustu zábavných her a úkolů pro žáky a všichni se na nový školní rok už moc těšíme. ❀

Krátké zprávy

Dne 4. 10. 2019 (pátek) proběhne v Peci pod Sněžkou a ve Velké Úpě svoz nebezpečného odpadu. Vozidlo firmy Transport Trutnov s.r.o. s kontejnerem bude přistaveno od 10 hodin na parkovišti před bývalým hotelem Hradec a od 11.30 hodin ve sběrném dvoře ve Velké Úpě. Občané mohou v tuto dobu odevzdat nebezpečný odpad (ledničky, televizory, elektrospotřebiče, pneumatiky, zářivky aj.) bez poplatku. Odpad se musí odevzdávat osobně, není dovoleno jej na sběrná místa deponovat předem!!!

Není to novinka, ale občas se hodí ji zopakovat. Obyvatelé města si mohou na MěÚ za 50 Kč vyvézt parkovací kartu, která je vázaná ke konkrétní nemovitosti. Pak můžete po dobu 90 minut parkovat na okrajích komunikací v centru Pece pod Sněžkou. V Úpě se tato možnost týká ulice pod kostelem. Můžete tak například bezplatně zastavit před obchodem ve Sv. Vavřinci nebo u některé z restaurací. Za 50 Kč jsou první dvě parkovací karty k jedné nemovitosti. Všechny další vyjdou na 500 Kč.

Přihlaste se na kurz počítačové gramotnosti

V létě senioři z Pece a Úpy na pozvání starosty vyrazili na Sněžku. Vítr ale rozhodl o tom, že se až na nejvyšší český vrchol nepodívali. Lanovka jela jen na Růžovou horu. Přesto lze mluvit o vydařeném výletě. Vždyť i na Růžohorkách je moc hezky. Začátkem října se senioři chystají do Prachovských skal a do Českého Švýcarska a na podzim stihnou i divadlo. Dvoudenní výlet pak plánují na jaro, kdy chtějí navštívit zámky na Orlici, které se přezdívaly česká Loira. Jde o kouzelné stavby jako Častolovice, Doudleby nebo Potštejn. Senioři stihnou i tradiční zářijové grilování (19. 9. 19).

A nejdůležitější na závěr. Klub seniorů právě otvírá kurz počítačové gramotnosti. Probíhat bude vždy jednou týdně v bývalé škole ve Velké Úpě od 23. 9. a přihlásit se může každý, ať už má svůj vlastní počítač, nebo ne. Cílem kurzu je naučit se základům práce s počítačem, tabletem nebo chytrým telefonem. Pro přihlášení do kurzu prosím kontaktujte J. Horynovou na emailu skpec@centrum.cz nebo na telefonu 724 119 091. Na akcích seniorů jsou vítáni i ti, kteří o vstupu do Klubu teprve uvažují. Zkrátka se nebojte přijít a uvidíte. ❀

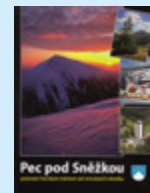
VSTUP ZDARMA

Drakiáda v Herní krajině Pecka

VELKÁ ÚPA - PORTÁŠKY 28. 9.

Akce

- 20. a 21. 9.** Horská výzva (běžecký závod) Pec pod Sněžkou
- 21. 9.** Krakonošův guláš / Pec pod Sněžkou, parkoviště
- 28. 9.** Drakiáda v Herní krajině Pecka Velká Úpa
- 29. 9.** O korunu Svatého Václava – výtvarná soutěž pro děti / Velká Úpa, Kostel Nejsvětější Trojice
- 29. 9.** Mistrovství ČR v DH MTB / Pec pod Sněžkou, DH Bramberk
- 4. 10.** Jeden svět – promítání filmů s ekologickou tematikou / Pec pod Sněžkou, Klondíka
- 5. 10.** Uklidme Sněžku a pod Sněžkou
- 5. 10.** Závod novodobých horských nosičů Velká Úpa, penzion Kobr
- 12. 10.** Rubenczal – horský běžecký závod Velká Úpa, Portášky
- 12. 10.** Světový den žen žijících na venkově Pec pod Sněžkou, Klondíka
- 18. 10.** Prkna, co znamenají Pec – divadlo Pec pod Sněžkou, Klondíka

Pec pod Sněžkou – putování horským městem od minulosti k dnešku

Knihu o historii Pece pod Sněžkou je možné koupit na MěÚ

Velkoplošný, digitální a ofsetový tisk

Dům tisku Trutnov - Pražská 59 • www.tiskofset.cz

Šéfredaktorka: Zina Plochová

Redakce: Libor Pelikán, Jiří Matějů, Alan Tomášek, Miša Boudová

Pecký zpravodaj. Periodický tisk města Pec pod Sněžkou. Vydává MěÚ Pec pod Sněžkou se sídlem Pec pod Sněžkou 230, 542 21, IČO: 0027818 pod ev. č. MK ČR E 15493. Místo vydání MěÚ Pec pod Sněžkou. Vychází 4× ročně. Ročník 9, číslo 3, den vydání 18. 9. 2019